

ALBINA

REVISTA SAPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

ANUL 63

Seria II-a

Nr. 716

Miercuri

13 septembrie 1961

8 pagini - 15 bani

Unitățile comerciale de stat și cooperatiste încheie cu brio sezonul vânzării ghiozdanelor, rechizitelor și uniformelor școlare. Standurile cu mărfuri destinate celor care-și vor relua locul în bănci, la mijloc de septembrie, au fost luate cu asalt. Acasă, fierul de călcat netezește fundițe și șorțuri, bluze și fuste, pantaloni și vestoane bleumarin. Începe noul an școlar. Păduri întregi și compacte parcele de stof s-au prefăcut în manuale didactice. Pe file albe, versurile lui Eminescu s-au întilnit — pentru a câta oară? — cu codrul pe care l-au cîntat. Ca niște faguri plini se vor deschide, pe obrazul de brad al băncilor, cărțile proaspăt tipărite. Costul multora dintre acestea, socotite în mii de tone greutate, este suportat de către stat: începînd din toamna trecută s-a introdus gratuitatea completă a manualelor pentru toți elevii de la clasa I pînă la a VII-a inclusiv. Această măsură, izvorîtă din atenția și sprijinul de care se bucură învățămîntul din partea partidului, privește anual nu mai puțin de două milioane și jumătate de elevi!

„În viitor se prevede extinderea gratuității și asupra rechizitelor șco-

LA DESCHIDEREA NOULUI AN ȘCOLAR

lare” — se arată în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

În ce altă orînduire, decît cea socialistă, s-ar putea lua asemenea măsuri menite să creeze condiții tot mai bune de studiu vîstărilor de oameni ai muncii de la orașe și de la sate?

Să ne întoarcem o clipă și în trecut și să ne amintim ce situație de cenușăreasă avea școala sub regimul burghez-moșieresc. Foști miniștri ai Instrucțiunii publice recunoșteau în parlament că numărul copiilor care nu pot păși pragul școlii: trece anual de 600.000. În 1932, „Argus”, organul de presă al marii finanțe din România, cerea fără rușine închiderea Universității bucureștene, pe motiv că acest lăcaș de învățămînt superior, care și așa se zbătea în plasa a tot felul de lipsuri și dificultăți materiale, ar îngreuna de pomană bugetul țării. Învățătorilor nu li se plăteau salariile cu lunile, puținele școli erau insalubre, zeci de mii de copii de vîrstă școlară, care poate că închideau în ei rezerve spirituale de aur, pășteau vitele chiaburilor, iar mulți alții înghețau iarna sau erau mîncăți de lupi pe lungile și anevoioasele drumuri către cea mai apropiată școală.

Realități asemănătoare dăinuie și astăzi în țările unde domină încă rînduielele bazate pe exploatarea omului de către om. În S.U.A., 5 milioane de copii frecventează școli insalubre, despre care, chiar unul din liderii sindicatelor galbene reacționare afirmă că „nu sînt mai bune decît cotețele de păsări” și „pun în pericol însăși viața copiilor”. Alte numeroase contingente de copii americani nu văd școala decît pe dinafară. Pentru a nu muri de foame, ei trebuie să cerșească sau să presteze munci istovitoare. Peste 800.000 de minori, reprezentînd o șesime din totalul tinerilor între 14 și 19 ani de pe piața forțelor de muncă din S.U.A., caută de lucru și nu găsesc, vor să urmeze o școală și nu au posibilitatea. Pentru țările capitaliste, chiar și cele dezvoltate, analfabetismul rămîne un fenomen obișnuit. Altă statistică arată că în capitala Italiei sînt lipsiți anual de posibilitatea de a urma învățămîntul elementar 212.000 de copii. Să ne gîndim că această cifră reprezintă populația unui oraș mijlociu. Cutremurătoare sînt dovezile nepăsării criminale a orînduirii capitaliste de a oferi celor mulți condiții omenești de viață!

Trăim în socialism și ne mîndrim.

RADU ROZA SILVIA

„Prima lecție” (pictură ulei)

Drumul nostru înainte este o minunăție salbă de cuceriri revoluționare.

Anul școlar 1961/1962 reprezintă un moment important al revoluției culturale ce se desfășoară în țara noastră.

Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român sublinia că în anul școlar 1959/1960, peste 88 la sută dintre absolvenții clasei a IV-a și-au continuat studiile în clasa a

V-a. „Astfel, în anul 1962, aproape întregul tineret de vîrstă școlară — arăta Raportul — va fi absolvit școala de 7 ani”.

Iată de ce, în avîntata desfășurare a revoluției culturale, anul școlar 1961/1962 este un an de cotitură și o etapă importantă. Corespunzător cerințelor desăvîrșirii construcției socialiste, potrivit luminoaselor obiective tratate de Partidul Muncitoresc Român, va putea fi tradusă în viață sarcina trecerii treptate la învă-

țămîntul general de 8 ani, cu prelungirea duratei învățămîntului de cultură generală la 12 ani.

Condițiile sînt asigurate din plin. Baza materială a învățămîntului de toate gradele cunoaște o dezvoltare impetuoasă. Pînă la sfîrșitul acestui an, capacitatea școlilor de cultură generală va crește cu încă 3.200 săli de clasă. În planul de 6 ani, sînt prevăzute a se construi pînă în 1965 circa 15.000 săli de clasă. La Cluj, la Iași au intrat în exploatare adevărate orașe studențești, înzestrate cu cămine confortabile, biblioteci, case de cultură și complexe sportive.

Școala noastră nouă asigură tineretului cunoștințe profund științifice despre natură și societate, o educație multilaterală. Elev și student se împărtășesc din cea mai pură și mai sănătoasă lumină. Ei vor păși în viață înarmați cu un bagaj de cunoștințe bogat și pe deplin corespunzător cu progresul extraordinar realizat în zilele noastre în domeniul științelor pozitive. La un nivel științific incomparabil superior față de trecut, își vor însuși istoria și geografia, istoria literaturii. Pe băncile școlii noastre noi crește viguros schimbul de mîine al celor care astăzi pășim pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste.

Iată de ce, în temeiul atîtor cuceriri, prima zi de școală și cel dintîi contact al copiilor cu creta sau tocul cu care vor învăța a scrie cuvîntul PACE, este pentru noi o prea frumoasă sărbătoare.

CURS SERAL ÎN SAT

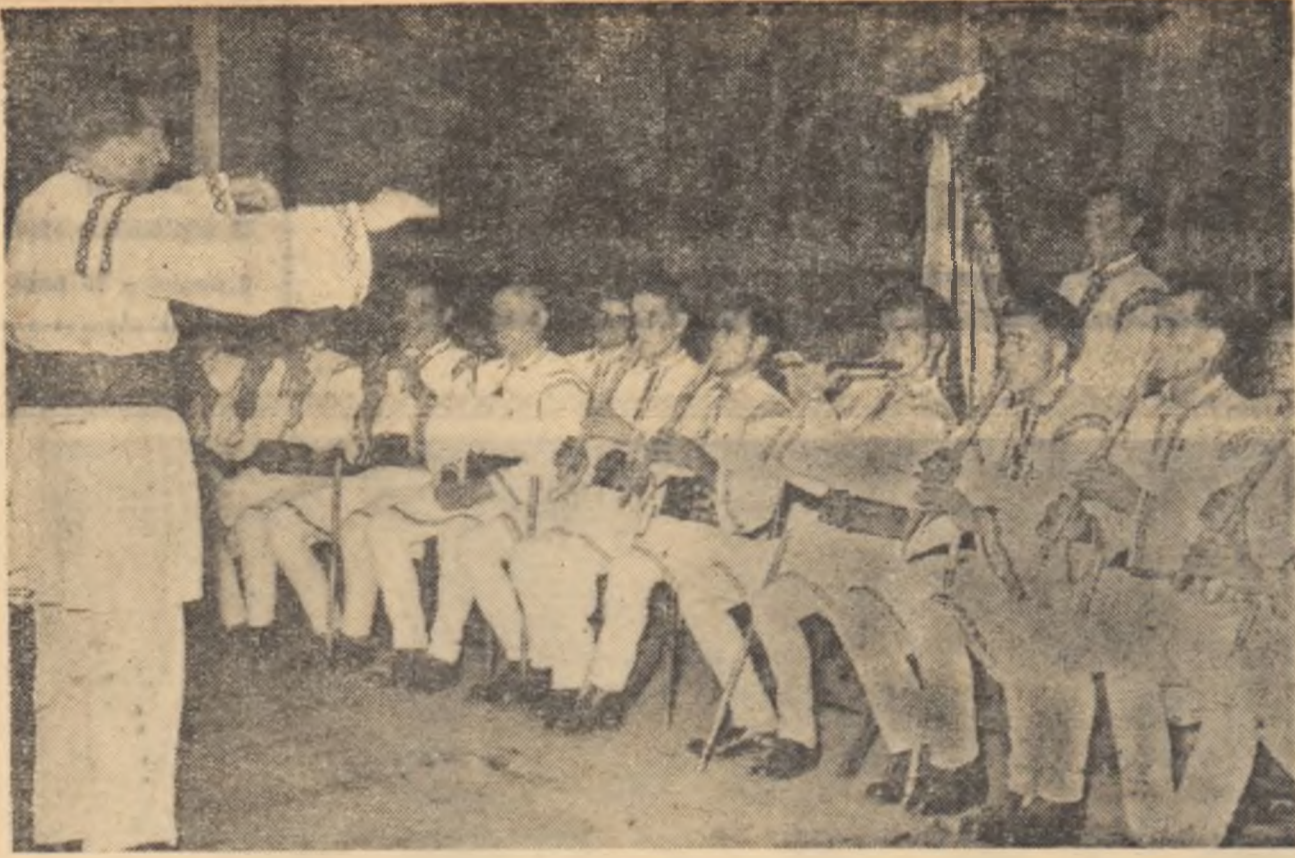
În clasă, nu e nici un loc gol,
Sînt toți tineri, vîrstele nu se scotesc
Și cei cărunți, să învețe trudesesc.
E toamnă și cocorii se duc stol cu stol.

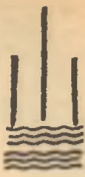
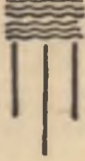
Curs seral —

Poezie nouă înfășurată în biologie și schele,
În aurul cîmpiei, în simfonii și calcul integral,
Seară de seară bat la poarta ta viitorii
Cuceritori de stele.

IOAN GHIUR PAULEANA
(Cenaclul literar „Al. Sahia”-Arad)

 Printre formațiile artistice de amatori prezente la finala concursului al VI-lea, de un succes binemeritat s-au bucurat trișcarii din Leșul Ilvei, regiunea Cluj, care au obținut premiul întâi.

13 iulie. Ascultându-l pe tovarășul Joia când a vorbit despre strânsul recoltei, m-am gândit că dintre toți vorbitorii de la căminul cultural, cel ale cărui cuvinte merg cel mai direct la inima oamenilor, e președintele gospodăriei. Nu numai că de câte ori vorbește dinșul e sala plină, dar lumea îl urmărește cu interes, participă la expuneri. Asta și pentru că se oprește totdeauna asupra lucrurilor care-i frământă pe cei din sală. Îl știu că e foarte ocupat cu treburile colectivei, dar trebuie neapărat să-l rugăm să ne vorbească mai des.

22 iulie. Tovarășul profesor Năica are dreptate. Cum de nu ne-am gândit mai demult la asta? Cele două surori, Margareta și Anica lui Gheorghie Bența, măritate în aceeași zi, puteau constitui un pretext minunat pentru noul program de brigadă. Timpul nu e încă pierdut.

23 iulie. „O nuntă la Răcăciuni” o să arate mai mult decât celelalte programe de brigadă despre întărirea gospodăriei noastre colective, și o să prezinte metode de muncă ale fruntașilor. E nițel mai greu, ca orice lucru nou. Argumentul pe care l-a adus cineva din colectivul de creație, precum că programul va fi prezentat și în alte comune, unde nu există gospodării colective — și că pe acolo nu-l interesează experiența fruntașilor, ci numai rezultatele, creșterea bunăstării — a fost pe bună dreptate combătut de tovarășul Gheorghie Dănilă, secretarul comitetului de partid. De altfel, vom continua să luăm, înainte de deplasarea brigăzii într-o altă comună, date și fapte de acolo și să le cuprindem în programul nostru.

4 august. În sfârșit informările politice se țin și la arie, și nu numai la cinema înainte de film. De când se ocupă de ele învățătorul Manciu, veteranul muncii culturale din comună, treaba merge mai bine. Deplasăm tot mai multe din activitățile căminului cultural spre locul de muncă al oamenilor. Sistem doar în plină vară. Mai pe toamnă, vor veni ei la cămin.

5 august. În cadrul jurnalului vorbit (tot înainte de film), tehnicianul agronom Grigore Dumitriu a vorbit despre importanța arăturilor adânci. Au fost multe întrebări. S-a răspuns la toate și oamenii au plecat mulțumiți. Orice s-ar spune, munca noastră culturală ne oferă multe satisfacții.

12 august. Nu pot să uit ce figură a făcut Nicolae Vilcu când i s-a de-

Un carnet de ÎNSEMNĂRI

Am avut prilejul, într-o recentă vizită la căminul cultural din comuna Răcăciuni-Bacău să răsfoim un interesant carnet cu însemnările tovarășei Margareta Faia, directoarea căminului. Nu era vorba de un registru de activitate, ci de un fel de „jurnal de bord” al căminului, în care erau trecute o seamă de păreri și aprecieri făcute de directoare în legătură cu activitatea culturală de masă ce se desfășoară în comună. Am transcris și redat în cele de mai jos câteva din paginile ce ni s-au părut mai interesante.

monstrat, la o seară de calcul, că având aceleași mijloace, Ion Simion a câștigat la colectivă 17.000 lei față de cei 3.000 lei ai lui, la întovărășire. Chiar dacă organizăm mai mult acțiuni de sprijinire a dezvoltării gospodăriei, nu trebuie să uităm că întovărășii pot fi convinși și prin asemenea seri de calcul. Colectivistul Ion Varcu n-a uitat și mi-a cerut să planificăm la toamnă o „seară” unde să fie comparat cu un prieten al său aflat în întovărășire și pe care se străduie să-l aducă în colectivă.

16 august. Mai multe despre Ion Creangă. Doar căminul îi poartă numele! O călătorie pe urmele lui, cu transformările locurilor din zilele noastre?

20 august. Serile închinare fruntașilor au loc cam la o lună. Sînt din cele mai potrivite manifestări pentru răspîndirea experienței înaintate. Și unde mai pui că sînt și o recompensare morală a celor mai harnici. Luna aceasta au vorbit Iordache Munteanu, brigadier la cîmp, Sandu Parascan și Nicolae Mihăilă de la sectorul zootehnic. Primul era mai deprins, mai vorbise despre munca pentru recolte sporite, dar ceilalți aveau emoții mari. A trebuit să-l încurajăm serios și să le dăm încredere în posibilitățile ce le au. Cînd au început să povestească cum fac pentru a exploata la maximum timpul, cum îngrijesc animalele, și au văzut că lumea îi ascultă cu interes, totul a mers ca pe roate! Programul artistic în cinstea fruntașilor a avut succes.

Serile închinare fruntașilor s-au extins în adevărate schimburi de experiență cu alte comune. La Cleja, la Parava au fost grupuri de colectivști fruntași și au arătat cum muncesc ei. La noi au venit chiar de curînd de la Răcăciuni. De la Hămeiuș au fost de nenumărate ori, mai ales că acum vor să facă irigații și la ei.

28 august. Brigada a susținut un program la Călugăra, la înființarea gospodăriei agricole colective „23 August”. E primul nostru program în care arătăm că „zootehnica-i mama sporului adevărat” și nu e rău ca gospodăriile noi să știe asta de la început. Am avut succes. Eram tot așa de emoționați și noi și micuții pionieri care ne-au oferit flori pe scenă.

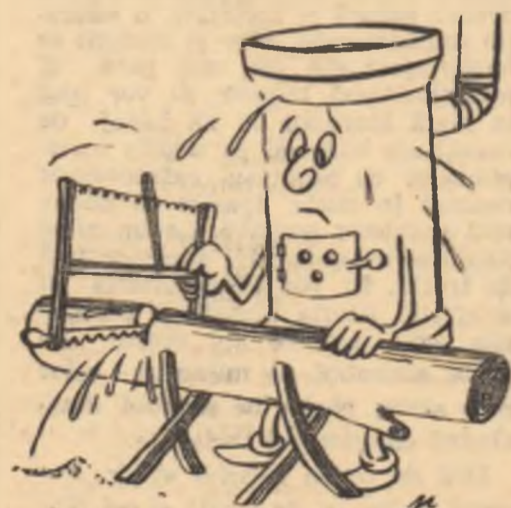
2 septembrie. Tovarășul Neculai SeCreată, secretarul organizației de bază de la gospodărie, ne-a dat o idee care ne-a entuziasmat. Să facem și noi ca și colectivștii de la Olțina o foaie volantă, supliment al gazetei de perete. În primul rînd e un mijloc de răspîndire al experienței fruntașilor mai util ca gazeta de perete, mai ales cînd se lucrează la cîmp. După indicațiile organizației de bază s-a format un colectiv ce se ocupă cu foaia „Beșugul” (i s-a dat un nume semnificativ). Printre ei tovarășul Manciu, Ion Sandu, colectivist, Iordache Munteanu, brigadier; pentru caricaturi o avem pe tovarășa profesoară Alexandra Belova care o să-și exerseze din nou talentul la desen. E drept că desene nu se pot copia la mașina de scris și avem vreo 8 brigăzi pentru care trebuie cîte un exemplar...

4 septembrie. Avem deja un articol al tovarășului președinte despre muncile la zi. Pentru Dumitra Greavu, care nu prea lucrează cum trebuie, s-a pregătit o epigramă. În foaie e evidențiat Mircea Virlean, proaspătul candidat de partid, care lucrează la sectorul irigații ca aspersorul.

Culegînd aspecte din munca pentru foaia volantă, le vom putea folosi și în programele de brigadă...

★

Sînt numai cîteva spîcuri pe care le publicăm acum, considerînd totodată că asemenea „jurnale de bord” sînt meritorii și ar putea fi folosite și la alte cămine culturale.

În ultimele luni, în multe din comunele raionului Bacău au început să se ridice cămine culturale noi, spațioase și elegante. Unele sînt deja în faza de finisaj și în curînd vor primi, în sălile încălțătoare, sătenii dornici de frumos, iar

Despre sanie și... despre car

pe scene talentele comunelor. Trecînd prin Luizi Călugăra, privirea îți e atrasă de impunătorul cămin, cu sală de spectacole „ca la teatru”, cu parter și balcon însumînd peste 600 de locuri. De curînd s-au dat în folosință cămine noi și la Păncești și Mărăștii; la Leca începe în aceste zile finisajul; la Crihan s-a ridicat zidăria. Și alte localități ale căminelor culturale se înnoiesc, încep să se pregătească pentru perioada de iarnă, atît de bogată în activități la cămin. S-a început pregătirea de mobiler noi, confecționat pe plan local. La Răcăciuni, noul cămin cultural are acum toate scaunele tapisate. Din partea secției raionale de învățămînt și cultură, zece cămine, cu rezultate bune în munca culturală de masă pe perioada verii, vor fi înzestrate cu cîte un aparat nou de radio.

În această atmosferă de pregătire, care

a început să cuprindă întreg raionul, sînt însă și cîteva comune care fac notă discordantă. Și din păcate tocmai cele pe care și iarna trecută le-a găsit nepregătite, fără lemne sau fără reparațiile necesare. Iată de ce e timpul să-i amintim tovarășului Vladimir Hușianu că... la iarnă va fi fără îndoială mai frig ca acum (sperăm că între timp a rezolvat și dilema pentru care, deși avea fonduri de vreo cinci mii lei, nu se hotăra să cumpere pentru cămin un aparat de radio). Ce folos că la Secueni există un local destul de bun pentru căminul cultural. În schimb exteriorul e atît de neîngrijit, încît nu face o impresie prea bună, și la Odobești (director P. Chele) se impun de urgență unele reparații. Cît despre căminul din Valea Seacă, nu are la ora actuală nici măcar un geam întreg. De vină în bună măsură e și sta-

„Cartea prin poștă”

Cititorii care nu găsesc cărțile dorite la librăria sau magazinul cooperativei din localitatea în care își au domiciliul, le pot comanda în scris secției „Cartea prin poștă” a întreprinderii comerciale interraionale sau raionale a cooperației de consum din orașul reședința de regiune, sau librăriei „Cartea prin poștă” din București, str. Biserica Enei nr. 16. Cărțile comandate se primesc prin colet poștal la adresa indicată de cititor. Plata cărților se face la primirea coletului, contra ramburs.

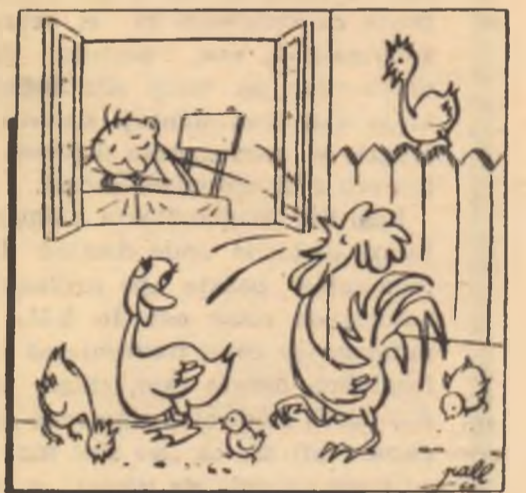
La cerere se trimit cititorilor, gratuit, buletinul „Cărți noi”, cataloage, prospecte etc., pentru informarea acestora asupra lucrărilor apărute sau celor ce urmează să apară.

Pe baza materialelor de informare bibliografică cititorii pot comanda cărțile apărute sau în curs de apariție care-i interesează, indiferent de valoarea acestora.

Gospodăriile agricole colective, gospodăriile agricole de stat, Stațiunile de Mașini și Tractoare, întreprinderile și instituțiile, precum și organizațiile de masă pot comanda cărțile necesare pentru dotarea bibliotecilor, plata putîndu-se face și prin virament (în cazul cînd valoarea comenzii este de cel puțin 100 lei).

Curtea căminului cultural din comuna Răpsig, raionul Gurahonț, este în permanență plină de orătănii.

(Coresp. PETRU ABRUDEAN)

— Sst! că se trezește directorul și ne dă afară!

(Desen de T. PALL)

La g.a.s. Mogoșoia, regiunea București, lucrările de însilozare a porumbului sînt în toi,

Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie a.c. trasează sarcini importante privind sporirea numărului de animale cît și a măririi veniturilor gospodăriilor agricole colective prin dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor zootehniei. Pentru realizarea acestor mari obiective, au fost luate o serie de măsuri tehnico-organizatorice care să ducă la înmulțirea efectivelor de animale, la îmbunătățirea calității lor. Avînd în vedere importanța sectorului taurin în consolidarea economică a gospodăriilor agricole colective și în aprovizionarea populației cu lapte și derivate din lapte, Hotărîrea C.C. al P.M.R. și Consiliul de Miniștri nr. 116/1961, a acordat gospodăriilor agricole colective credite pe termen lung, fără dobîndă, în sumă de 800.000.000 lei, cu care acestea să-și cumpere vaci, junici și vițeale, pentru prăsilă, cît și pentru procurarea materialelor necesare construirii de grajduri. În urma măsurilor luate, pînă la data de 25 august a.c. planul anual pe țară la cumpărări de vaci pentru gospodăriile colective, a fost realizat într-un procent de 85 la sută, la ovine de 55 la sută, iar la scoafe de 126 la sută. Reiese că procentul la ovine este cel mai mic. Unele regiuni ca Suceava și Ploiești au îndeplinit și chiar depășit planul de cumpărări la ovine, în timp ce regiuni ca Brașov, Crișana și Banat n-au atins nici măcar 30 la sută din efectivul planificat. Mult a rămas în urmă regiunea Galați în privința cumpărării de scoafe.

În timp ce regiunea Iași a realizat cu peste sută la sută planul de cumpărări, regiunea Galați nu realizase decît 35 la sută. Această comparație ar trebui să le dea de gîndit celor care răspund în regiunea Galați de această importantă problemă.

O deosebită importanță în realizarea efectivelor de animale planificate, o prezintă păstrarea în efectiv a tuturor femelelor apte de reproducție din speciile taurină, ovină și porcină, cît și păstrarea și creșterea pentru prăsilă a întregului efectiv de tineret femel obținut din prăsilă proprie, apt de reproducție. În privința păstrării și creșterii tineretului taurin femel trebuie, de asemenea, urmată experiența pozitivă a gospodăriei agricole colective Hărman, regiunea Brașov, care în ultimii ani dintr-un efectiv mediu de 247 capete tineret

Atenție cuvenită DEZVOLTĂRII ȘEPTTELULUI

femel din prăsilă proprie, a obținut 200 vaci, care aduc acum venituri mari și sporesc averea obștească.

Sarcina trasată prin Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. de a produce în 1965 cantitatea de 1,8 milioane tone carne, impune o folosire cît mai deplină a tuturor resurselor furajere, precum și a capacității de producție a fiecărei specii de animale. În perioada 1961—1965, principala producătoare de carne va fi specia porcină, datorită posibilităților ei de înmulțire rapidă, a precoci-

de dr. ION STANCU
directorul Direcției Sanitare-
Veterinare din Ministerul
Agriculturii

peste 10 porci, obținînd 10.200 lei venituri bănești pe cap de scoafă. De asemenea, în scopul obținerii unor cantități sporite de carne de porc și la un preț de cost cît mai scăzut, au fost luate măsuri pentru extinderea creșterii raselor precoce pentru carne.

La realizarea fondului de carne specia taurină va con-

lină din care 27.000 tone lină fină și semifină, au fost luate măsuri de repartizarea creditelor necesare pe regiuni în scopul cumpărării de ovine pentru gospodăriile colective fiind totodată reținute pentru prăsilă toate mieluțele din rasele cu lină fină și semifină. Prin aceste măsuri și ținîndu-se cont de potențialul biologic al materialului ovin din rasele ameliorate de care dispunem, efectivele de ovine cu lină fină și semifină vor spori anual cu cel puțin 700.000—800.000 capete. Avîndu-se în vedere acest lucru, o importanță deosebită se acordă extinderii însămînțării artificiale. Înlocuirea montei naturale cu însămînțările artificiale, pe lângă înmulțirea numerică și îmbunătățirea calitativă a efectivului de vaci și oi, va reduce în 1965 numărul taurilor cu circa 20.000 capete și al berbecilor cu 90.000 capete, dînd totodată posibilitatea ca circa 4.250 îngrijitori să fie folosiți în alte munci. În afară de aceasta, se va putea preda unităților de stat pentru alte culturi, suprafața de 125.000 hectare loturi zootehnice, de care nu va mai fi nevoie pentru furajarea acestui număr de reproducători.

Asigurarea unei puternice baze furajere este problema de bază de care depinde mărirea producției pe cap de animal, cît și creșterea tineretului animal în cele mai bune condițiuni. Pe această linie multe unități agricole socialiste au obținut însemnate succese.

Paralel cu măsurile privind creșterea efectivelor de animale cît și a producției pe cap de animal, au fost luate

măsuri și în privința apărării sănătății animalelor. Aceste măsuri au fost cu atît mai necesare, deoarece pe lângă faptul că efectivele din fermele unităților socialiste vor spori mult, vor fi crescute numai animale din rase ameliorate cu productivitate ridicată care sînt mai sensibile față de boli. De aceea, este necesar să punem un accent deosebit pe măsurile de prevenire a îmbolnăvirilor, întrucît apariția unor boli în aglomerări de animale, se soldează de obicei cu pierderi însemnate, iar măsurile de combatere sînt mai greu de aplicat și mai costisitoare. De asemenea, trebuie să fie respectate indicațiile cu privire la efectuarea examenelor sanitar-veterinare obligatorii premergătoare cumpărării. Greșit au procedat colectiviștii din Iernei, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, care cumpărînd 21 vițeale, n-au avut probele sanitar-veterinare efectuate decît la șapte vițeale. Se înțelege că în asemenea cazuri pot fi introduse în ferma de animale diferite boli, care ar putea duce la pierderi însemnate.

O dată cu aplicarea întregului complex de măsuri tehnico-organizatorice în vederea realizării înainte de termen a sarcinilor trasate de către Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. și Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie a.c. privind creșterea efectivului de animale și sporirea producției și productivității acestora, un rol important îl are introducerea în producție a metodelor avansate, a rezultatelor cercetărilor științifice, cît și a tehnicii noi. Luptînd pentru îndeplinirea înainte de termen a planului de dezvoltare a creșterii animalelor, trasat de către Congresul al III-lea al P.M.R. și Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie a.c., vom contribui la întărirea economică a patriei noastre cît și la creșterea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc.

În ultimii ani gospodăria colectivă „Filimon Sirbu” din comuna Piscu Vechi, raionul Calafat, și-a dezvoltat mult sectorul zootehnic. În prezent numărul vacilor a ajuns la 480. În fotografie: un lot de vaci la păscut.

tății și a necesarului mai redus de investiții. Practica neeconomică de a valorifica purceii la vîrsta de 6—8 săptămîni trebuie lichidată, urmîndu-se exemplul gospodăriilor colective care au îngrășat un număr cît mai mare din purceii obținuți, realizînd astfel venituri mari pe cap de scoafă. G.A.C. „Ilie Pintilie” din comuna Peciu Nou, regiunea Banat, spre exemplu, din 13 purcei realizați în medie pe cap de scoafă, a crescut și îngrășat în medie

tribui în 1965 cu peste 600.000 tone carne, viu, cu toate că în această perioadă eforturile principale la specia taurină vor trebui îndreptate în direcția păstrării și creșterii efectivului. În acest scop se va trece la organizarea condiționării taurinelor adulte destinate sacrificării, folosînd nutrețuri ieftine ca pășunea, produsele secundare agricole și rezidurile industriale în amestec cu uree sintetică.

În vederea realizării în 1965 a sarcinii de 37.000 tone

Recomandările Ministerului Agriculturii

Lucrările agricole trebuie grăbite în întreaga țară. Comiteele executive ale sfaturilor populare și trusturile regionale ale gospodăriilor agricole de stat au sarcina să ia de urgență măsuri pentru identificarea tuturor culturilor prășitoare ajunse în faza de coacere și să facă recoltarea lor în cel mai scurt timp, astfel încît să se poată elibera cît mai din vreme terenurile destinate semănăturilor. În legătură cu recoltarea florii-soarelui se recomandă ca această lucrare să fie executată fără a se mai aștepta coacerea întregului lan, evitîndu-se pierderile.

O grijă deosebită este necesar a fi acordată pregătirii campaniei agricole de toamnă. Ritmul lucrărilor necesare asigurării unui pat germinativ cît mai favorabil plantelor pe toate suprafețele prevăzute, precum și operațiunile de schimbare a semințelor nu este încă satisfăcător. Trebuie de asemenea urgentate reparațiile utilajului. Încheind aceste lucrări la timp, însămînțările vor putea fi făcute în perioada optimă stabilită de consfăturile pentru cultura grului, care au avut loc în întreaga țară.

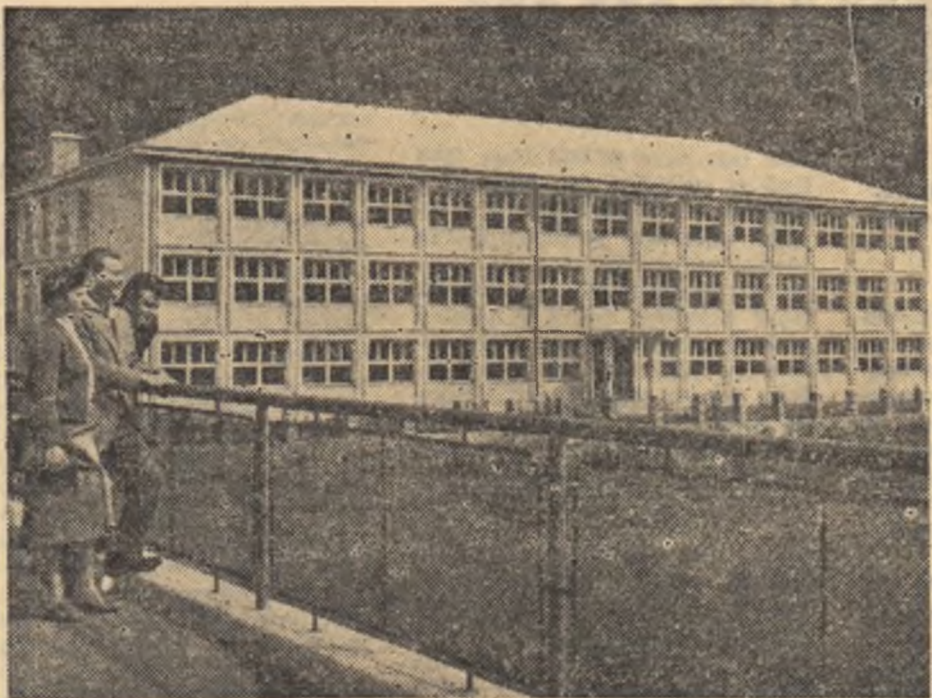
Este rămasă în urmă acțiunea de însilozare a nutrețurilor. Trebuie să fie rezervată pentru iarnă întreaga cantitate de furaj prevăzută. Ministerul Agriculturii propune a se lua măsuri de către toate unitățile și îndeosebi din regiunile Iași, Bacău, Hunedoara, Maramureș, Mureș-Autonomă Maghiară și Brașov pentru a fi însilozați și cocenii (care conțin o cantitate mai mare de umiditate), separați sau în amestec cu dovleci, frunze și colete de sfeclă, resturi de plante leguminoase, tălței de sfeclă, sau cu soluție de melasă ori saramură.

Deși înființată abia în anul trecut, gospodăria colectivă „24 Ianuarie” din Țigănești, raionul Alexandria, dispune de un sector zootehnic dezvoltat. În fotografie: două din grajdurile terminate.

Un aspect al noului complex studențesc compus din 8 cămine a 360 de locuri fiecare, ce va fi dat în folosință la începutul acestui an universitar în orașul Cluj.

Clădirea noii școli medii din cartierul Ferneziu din Baia Mare, dată recent în folosință.

Localul școlii de 7 ani din cartierul Filimon Sirbu din Constanța.

Noua școală de 7 ani din comuna Țircan, regiunea Oltenia.

Comuna Sirbi e o așezare veche, în lunca Birladului, străjuită de sălcii pletoase și plopi foșnitori, cu gospodari harnici și destoinici. De curînd, sirbenii au prăznuit a 12-a aniversare a gospodăriei colective care poartă un nume plin de semnificații: „Drum Nou”.

Moș Martac e paznicul colectivei. Mărunt de statură, cu ochi mici și iscoditori, nu și-ar sta o clipită locului citu-i noaptea de lungă. Merge de ici-colo, de la noile grajduri la saivanele de oi, de la magaziiile cu cereale la atelierul de lemnărie, cu pas domol, cumpănit, întovărășit de gânduri și planuri, veghind la averea obștească de care se simte legat cu trup și suflet. „Ce, e ușor lucru ista, să simți pe umeri atîta răspundere? Iaca, de-aia nu poci sta într-un loc, nu de teamă că m-ar prinde somnul...”

Moș Martac trăiește acum a doua tinerețe. Prima a plătit-o ca vamă pe cînd argățea la boierul Jean Sava. Pe locul fostului conac, unde intra umilit, cu căciula în mină, se află acum sediul colectivei și de cîte ori îi calcă pragul, fruntea i se nalță a mîndrie. Are și de ce să fie mîndru. Înainte i se spunea Martac argatul. Aceasta însemna: foame, mizerie, umilință. Acum i se spune Martac colectivistul. Aceasta înseamnă: belșug, lumină, demnitate!

Vecin cu moș Martac e Stan Vasile. Pe vremea cînd păzea vitele aceluiași boier, i se spunea Vasile văcarul. Că-l mai chema și Stan, nimeni nu-și bătea capul cu asta, decît perceptorul care-i pune adesea sechestrul pe bruma de lucruri, trecîndu-l de la an la an cu numele în registrul datornicilor permanenți. Azi i se spune pe numele lui întreg, iar îngrijitorii de la ferma de vaci îi spun cu respect bădița Stănică. Dragi îi erau lui bădița Stănică și în trecut animalele, doar ele n-aveau nici o vină că pe el îl băteau ploile și nevoile, dar azi le simte de o mie de ori mai dragi, că sînt ale lui și ale tuturor, și le îngrijește cu atenție și cu pricepere. Lîngă vechiul bordei cu acoperișul de paie, asemeni unei cușmi pleoștite, care îi ascunde parcă fața de rușine, și-a înălțat bădița Stănică o casă nouă de toată mîndrețea. Între vechea cocioabă și noua casă e un contrast izbitor. Contrastul dintre trecut și prezent. Trecutul ce privește în jos, făcîndu-se parcă una cu pămîntul și prezentul, înălțîndu-se în soare traianic și impunător!

Cu ani în urmă, ajunsă la vremea măriișului, fata devenea povară pe umerii părinților. Logodna se transforma într-o lungă și cumplită tocmală, adeseori desfăcîndu-se pe loc, pentru că tata socru, gîndindu-se că mai are și alte guri de hrănit, nu dădea o oaie mai mult, sau mama soacră o țoală în plus. Tinerii însurătoarei îngroșau rîndurile celor care trăgeau la carul sărăciei...

Dar azi, alt griu se macină la moară și zestrea altfel se măsoară.

DIN CRONICA ANULUI

Mai an, cînd Ion Ghețu a ținut morțiș ca Anghelușa să fie repartizată în brigada lui, i-a făcut semn președintelui. Acesta a înțeles că trebuie să le caute naș, iar socolito-rul să le adune zilele-muncă împreună. Și au petrecut colectivității toamna la nuntă în chiote și veselie, cum numai ei știu să petreacă.

Nu demult, cînd Afina lui Ștefan Gheorghiu a fost pețită de un flăcău din Rădeștii Vasluiului, colectivist și el, tatăl fetei auzindu-l pe flăcău că n-are nevoie de zestre, că el o ia așa cum este, s-a supărat foc.

— Da' unde crezi că ești, taică? Colectivist din Sirbi sînt eu, sau ce? Dacă nu vrei s-o iei cu mobilă cu tot și încă s-o duci acasă cu camionul nostru, eu unul nu-ți dau fata...

Vă dați seama că nu se putea strica logodna pentru atîta lucru. Un rap-sod anonim de prin partea locului a izvodit cîteva stihuri potrivite cu spusele noastre:

„Frunză de cicoare-albastră
Mîndră-i colectiva noastră.
Nu mai sînt fete sărace
Azi alegi pe care-ți place.”

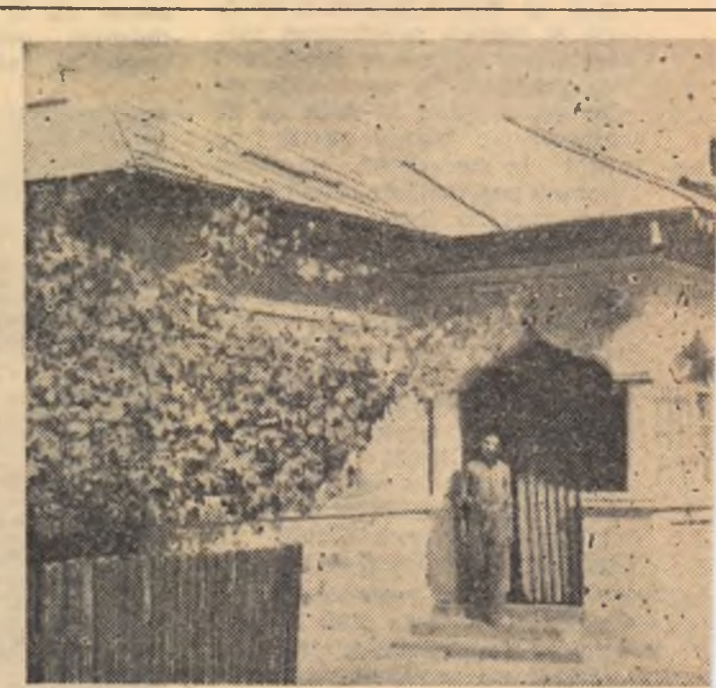
Există în comuna Sirbi o așa-zisă școală, într-o cocioabă, formată dintr-o singură odăiță cu multă umezeală în pereți și cu puțini copii. Prin 1932, apele Birladului, revărsîndu-se, au dus-o la vale, și dusă a fost. În locul ei, pînă în anii noștri nu s-a mai ridicat alta. Cui îi păsa că la Sirbi nu e școală? Parcă ce, nu mai erau și alte sate la fel? Nici nu-i de mirare că mai mult de jumătate din locuitorii satului erau anal-fabeți, iar ceilalți abia știau să se iscălească. De citit cărți nici pome-neală. Azi există în sat școală nouă

de 7 ani, cămă-maceutic, moga-nașteri și grădi-

— O dată cu varășul Ion Vrîganizăției de p-sele noastre aș-șinile de cusu-bibliotecile per-una. Luînd azi-alta, am aduna-număr bunicel. la cercurile aș-cele de cultură-riște sau de le-regularitate și-plină pînă la-noștri invață: vătătură ca-ploaie.

— Și pămîr-dă roade spor-tul Petre Buda-

— Cît de mi-țate, spune-Alexandru Jac-ții anul trecut-experimental-c-șoi. Lucrîndu-l-cite 5.000 kg. Anul ista, am-tate. Deosebiri-crat obișnuit-regulile agrote-tăriș la... pădu-o producție p-În cuvintele-deslușite mîno-ranța pe care-puterea munci-nă formează-familiie. Famil-

Printre casele nou construite de către colectivități ratorului Videle, se numără și cea a lui Dum-

Pasiune

Schiță de AUREL LEON

Nu zice nimeni că lelea Maria a lui Neculai Roșu nu-i bună ca responsabilă a crescătoriei de păsări. Numai să te gîndești la așa ceva și ar fi păcat. Dar, zic unii că e prea cu totul pentru gobăi. Ar fi adică un fel de maniacă, și, cică, boala asta se transmite. Stelea, brigadierul, i-a găsit și asemănarea cu o cloșcă din rasa Rhode Island, ce-și apără puii cu aceeași înverșunare ca și lelea Maria gănuțele de care îngrijește. Eu nu m-aș fi amestecat între dinșii, dacă nu s-ar fi petrecut întîmplarea pe care tocmai vreau să v-o povestesc.

Și cel din urmă colectivist știe că întîiul avans în bani din primăvară a putut fi dat în cea mai mare parte datorită fermelor și că ferma de găini își are contribuția ei. Să aduci zilnic în casa gospodăriei peste o mie de lei din ouă, nu e glumă. Mai greu a mers însă treaba cu livrarea de păsări. Cînd e să se încarce cuștile în mașină pentru plecat la oraș, începe țîrguială de te apucă mila. Biata lelea Maria e topită, nu altceva.

— Pe asta n-o dau că e prima țeșită din ouăle Moțatei; asta e așa de outoare, draga mamei, și trebuie să rămînă. Cocoșul cu gîtul gol a scăpat din gura vulpii și acum să-l dau pentru cușit? Pot avea sufletul ăsta? — vorbește îndurerată îngrijitoarea și le tot alege din cuști.

— Lasă-le bre, lele Marie, astea nu-s matcă și

2

PASIUNI

tot acolo ajung. Doar n-o să de bătrînețe și să le împăie zîem, — se vaită șoferul.

— Taci, om fără suflet! — șria. — Crezi că aici e ca la 1 buton și gata?

După ce le sărută pe creș-cu privire, îngrijitoarea răm-poarta fermei pînă ce camion în zare.

De curînd, conducerea gosp-mis-o pe Steluța Roșu, fata lel-zootehnică. Și la ce specialit-cultură. Taman ca în proverl-

— Asta-i bine, — au zis oar-tima mamei și în plus se sp-ce crescătoare de primul ran-

Că o să devină crescătoare e de presupus, dar că a moș-am văzut-o chiar eu, acum-fost delegat împreună cu Va-misia de revizie să merg la-de conducere a hotărît să n-

rele gobăilor în pragul iernii. asta s-a ridicat mult tineret.

— Cu contractarea am ter-în ședință președintele — așc-sport direct pe piață.

Zis și făcut. Din cauza gra-timp la piață (era într-o du-cuștile în faptul dimineții, c-Lelea Maria le-a tot foit, l-avut răgaz să vadă chiar pe-predat la cîntar, cu hurta.

În piață, am așezat cîntaru-pretul și am început vînzare-sărea. Dărăban o cîntărea-Treaba mergea șnur și nic-soarele cînd noi eram apro-

Și vara se numără bobocii

Vechiul dicton cu numărătorea bobocilor, treabă care se face în mod obișnuit toamna, sugerează desigur încheierea socotelilor gospodărești către sfârșitul anului agricol. Anotimpul culesului este și al bilanțurilor. Ogoarele sînt eliberate de culturile tirzii, acestea sînt înmagazinate, în ferme se trece la rotunjirea nucleelor-matcă, așa că gospodarii pot face, cum se spune metaforic, numărătorea bobocilor. Este un străvechi drept al toamnei, anotimpul de aur. Iată însă că membrii gospodăriei colective din comuna Ileana, regiunea București, i-au atribuit și verii acest drept, parafrazînd ca atare binecunoscuta zicală.

Prilejul le-a fost oferit în luna august de către împărțirea avansurilor de 40 la sută. Deși se aflau abia la începutul semestrului al doilea, colectivității au putut trece la calculul cu pricina.

Familia lui Ștefan Minghir (4 perechi de brațe) făcuse, pînă la 27 august, 528 de zile-muncă. La împărțirea avansului, Minghir și ai săi au primit 1.056 kg. de griu, 686 kg. de cartofi și 420 kg. de ceapă. Se spune că lordana Minghir, stăpîna casei, ar fi scos un cuptor cu piini din aluat de griu nou și cu cartofi, că s-au înmiresmat împrejurimile pînă la casa cea nouă pe care nea Ștefan i-a făcut-o, chiar la șosea, feciorului celui mare, Vasile. Fiindcă, nici bații peșin nu le-au lipsit: pe trimestrele I și II au căpățat ca avansuri bănești cite 5 lei la ziua-muncă.

Prin urmare, Ștefan Minghir n-a mai așteptat să vină toamna, cum făcea în trecut, cînd nu era colectivist, ca să-și mai poată cîrpi cite ceva prin casă. I-a ridicat feciorului locuința la șosea, a umplut un pod cu griu, o pivniță cu cartofi, și-a aninat pe sub grinzii o pădure de funii de ceapă. Dar ca Ștefan Minghir mai sînt și alții în comună. Produse frumoase a primit la împărțirea avansurilor și Chiriță Buzatu, și are și el doi feciori cărora le-a făcut casă nouă, numai că ai lui

is gemeni și stau înfășați în pelincă albă ca laptele și moale ca puful, cum li se cuvine unor vlăstare de colectivist care n-au cunoscut alte urși-toare decît belșugul. Mai sînt, apoi, Simion Apostol, Mihai Neagu și mulți alții pe care președintele colectivei, tovarășul Ion Burileanu, ni-i numea cu dărnicie, că avea de unde.

Ce păcat însă că despre toți acești oameni, care s-au bucurat de primirea avansurilor ca de o sărbătoare, nu se pomenea un singur cuvînt la gazeta de perete, nu prea ținută la zi, a gospodăriei colective! Tare ar mai fi fost citit un asemenea articol și poate că n-ar fi stricat să se fi scris acolo, dar așa, cu pleznă, și despre unii colectivități mai delăsători, ca de pildă Mircea Bică și Ion Mița, care nu prea vin la muncă pe tarlalele colectivei.

Imediat după împărțirea avansurilor, inginerul agronom Vasile Orzan a și purces la o ultimă evaluare a producției de porumb. Cel irigat, care ocupă o suprafață de 50 hectare, promite o recoltă bogată, iar cel neirigat cam cu o jumătate de tonă în plus la hectar peste plan. Bune sînt și recoltele de sfeclă de zahăr și de ricin. La acesta din urmă, producția medie planificată la hectar va fi depășită cu 3-400 kg. Ferma de oi și cea de vaci au depășit și ele planul la producția de lapte pe cap de animal furajat, numai că încărcătura animalelor la suta de hectare nu a fost încă asigurată și consiliul de conducere e bine să grăbească completarea șeptelului din cîmpărire.

Oricum, începutul semestrului al doilea n-a mai fost niciodată atît de bogat la Ileana ca în acest an, cînd se știe precis că valoarea zilei-muncă, socotită în bani și produse, se va cifra la 37 lei, cum s-a prevăzut în plan. Iată de ce, calculele făcute la împărțirea avansurilor de 40 la sută, li îndreptățesc pe colectivități din Ileana să susțină că „și vara se numără bobocii”.

N. CULCEA

Ulcior — lucrat de Ștefan Stepan din comuna Doclîn, regiunea Banat, (de la Expoziția biennială de artă populară).

O CREATOARE DE ARTĂ POPULARĂ

Vizitatorii Expoziției biennale de artă populară din București au putut vedea, alături de minunatele obiecte realizate de cei mai talentați creatori din țară, și citeva țesături datorite îndemnării Elenei Niță Ibrian. Un nume printre atîtea altele. Povesteți ei? Am ascultat-o, nu demult, relatată chiar de ea.

Lîngă Roman, la Secuienii, este o gospodărie agricolă de stat. Acolo lucrează tehnicianul pomicultor Niță Ibrian. Îndrăgostit de frumusețea naturii, el a voit-o transpusă și în cusăturile, cu care soția sa, Elena, îi împodobește casa. Și cu toate că Secuienii se află în inima Moldovei, pe scoarțele țesute de Elena Ibrian apăreau, pe atunci, frunze și crengi, motive florale de un colorit puternic, de netă inspirație oltenescă. La fel a brodat ea ștergare, fețe de mașă, coverturi de pat. Într-o zi, aflînd că la Casa regională a creației populare din Bacău sînt chemați toți cei care se îndeletnicesc cu realizarea obiectelor de artă populară, pentru a le prezenta într-o expoziție, ea și-a încărcat tezaurul (de fapt pe atunci nu cunoștea încă valoarea adevărată a mîinilor ei atît de pricepute) și a luat drumul Bacăului. Cînd metodiștii casei regionale a creației populare au văzut obiectele făcute de această femeie vioaie, cu ochi strălucitori, cu mișcări iuți, și-au dat seama că au în fața lor un real talent.

Aceasta se întîmpla cu vreo patru ani în urmă.

De atunci, între Secuieii și Bacău s-a stabilit o legătură strînsă. Metodista cu arta plastică a vizitat-o des pe Elena Ibrian acasă la ea. Iar aeeasta vine mereu să ceară o îndrumare, să prezinte încă o țesătură, să se consulte asupra unui desen. Discuțiile cele mai aprinse au fost referitoare la realizarea unor țesături cu motive moldovenești, la cercetarea folclorului local și la promovarea acestuia. Elena Ibrian a înțeles să lase creatoarelor din Oltenia grija de a perpetua în lucrările lor motivele florale, iar ea a pornit să caute izvoare de inspirație prin sîpetele de zestre ale bătrînelor din sat, unde a găsit obiecte vechi, autentice, excepțional de frumoase.

Și pentru că arta populară e veșnic tînără, Elena Ibrian a preluat desenul tradițional, dar l-a îmbogățit cu noi sensuri. În modelul unei alțițe a introdus, stilizate, secera și ciocanul; pe poalele unei fuste a brodat un șir de roți de tractor, organic îmbinate cu motivele vechi moldovenești.

Din sutele de planșe lucrate de ea, specialiștii în folclor din București au alcătuit un minunat album care va apare în curînd.

Dar este Elena Ibrian numai creatoare de noi modele? Nicidecum. Artista, de profesiune învățătoare, a știut să îmbine dragostea pentru artă cu simțul pedagogic. Și astfel a devenit conducătoarea unui cerc de artă populară ale cărei membre muncesc cu sîrg să valorifice bogăția artei populare și sînt mîndre că cea mai bună dintre ele, Elena Niță Ibrian, și-a văzut lucrările prezentate într-o expoziție în capitala țării.

LIANA MAXY

punct faral, casă de oii.

— spune toretarul oratrat în caradio, modernă și u imi făcui te o vreme licioară un l sau altul, ce sau la din confezentate cu lătă cu sala colectivității nici de înșetate de

cu știință colectivis-

eele invăde cimp ut-o cu toigat un lot e cu păpuste, am scos are hectar. la 10 hecăpușoiul l după toate a de la lăsă c-o să fie

de aci pot fi ranță. Sigurederea în reaga comuși puternică i.

POPA

Amurg Foto: T. IOANEȘ

Cîntec pescăresc

Foale verde maghiran
Sînt pescar de talian.
Șade luna să apună
Peste țârm, peste mahună,
Marea ici e de chiclaz¹⁾
Barca saltă pe talaz,
Marea-i colo de sineală
Dîra bărcii e beteală —
Ziua crește pe aproape
Iese soarele din ape
Dînd cu foc peste dălbînă,
Cu rugină
Arzătoare
Peste mare.

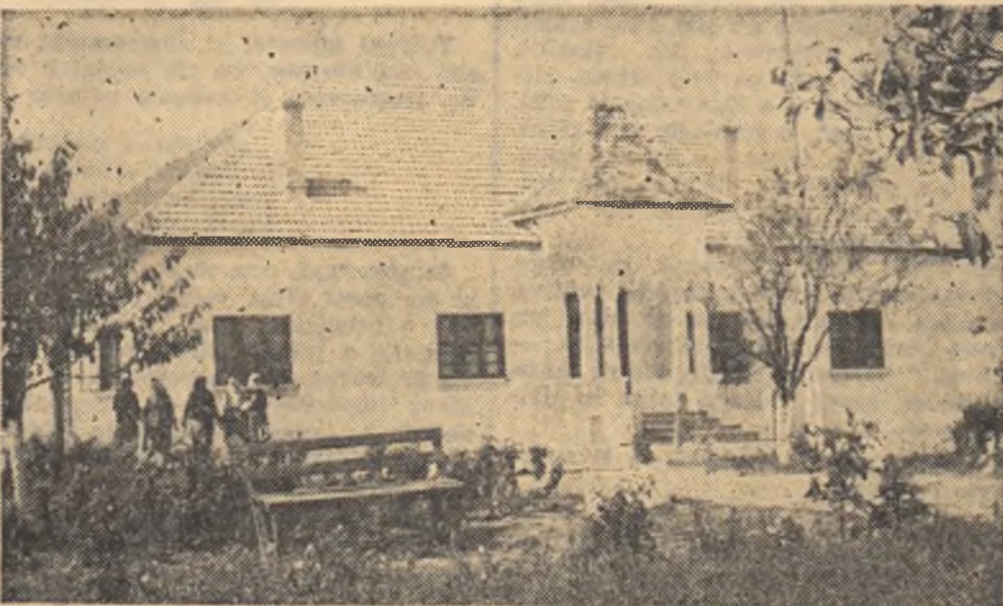
Visla geme-n strapazan²⁾
Noi plutim spre talian
Și-n obor ce se zărește,
Fierbe apa ori e pește?
— Drumul tu să le așii
Tallene, de-s scrumbii,
Tallene, să le-nchizi
Calea, dacă sînt stavrizi
Și scăpați să nu mi-i faci
Dintre plasă și taraci³⁾.
Și să virfuim mahuna
Ca acum, întotdeauna.
Să aducem pește, stivă,
La a noastră colectivă.

Auzit în comuna Năvodari,
regiunea Dobrogea, de LAZAR
CĂLIMAN.

¹⁾ chiclaz = calaican, mineral verde.

²⁾ strapazan = furea vislei.

³⁾ taraci = stîlpii care susțin talanul.

Noul sediu al gospodăriei agricole colective din comuna Ginglova, regiunea Oltenia.

PASIUNE

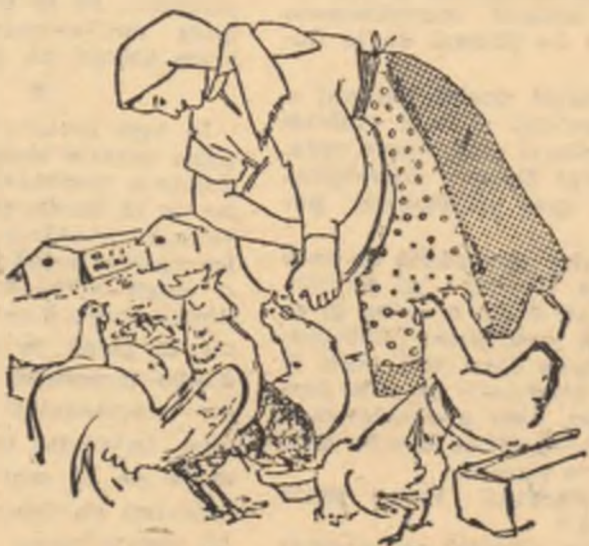
3

În ultima cușcă dată jos din mașină era și un cocoș frumos, tot roșcat, cum e rasa găinilor noastre. Mai multe orășence pusese ochii pe el. Cînd însă Dărăban l scoase din cușcă pentru cîntar și femeile se ciocovăiau pentru el, se auzi deodată un șipăt desperat.

— Nu-l vinde, moș Vasile, că e Fănuță chelbosul. Dați-vă, vă rog, la o parte. Nu v-atingeți de dînsul-că e un caz!

Din cîțiva pași, Steluța noastră, că ea era, și-a făcut loc printre cumpărătoare, lîngă cîntar. De cum a auzit glasul fetel, pîntenatul a cîrjit o dată din toată puterea și a zburat drept în brațele ei. Mai poțeste și-l vinde! Auzi dumneata! Steluța venise la piață și ne dădea țircoale. Era și mai și decît maică-sa!

— De ce-i zici chelbosul și-l faci de ocară, dacă

4

PASIUNE

el fi mindru și crestat ca toți cocoșii? — a ris Vasile Dărăban.

— Uite că mai are semne sub bărbie pe unde a avut favus, săracul Fănuță! De asta m-am chinat atîtea săptămîni să-l tralez și am fugit o dată de la practica școlară ca să-l aduc medicamente? Mama se vede că a îmbătrînit de tot dacă nu știe ce trimite la vînzare. Lasă că mi-o judec eu cum ajung acasă.

Tot drumul pînă în sat, că s-a urcat alături de șofer cu Fănuță în brațe, l-a turuit gura.

— Ce ți-a venit să strigi că e un caz? Să creadă lumea că noi vindem păsări bolnave? — o certă Dărăban pe fată. — Norocul nostru că ai picat la ultima cușcă. Altfel, cine știe!

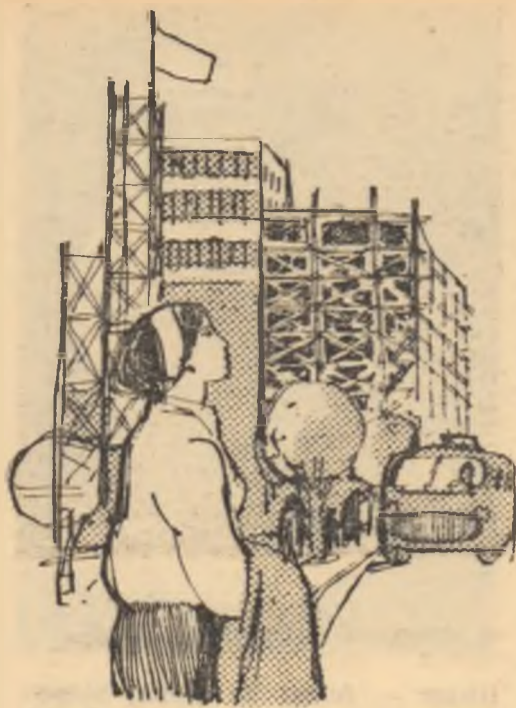
Fata ne explică înfierbîntată că a făcut experiențe pe cocoș și datorită lui a luat nota 10 la un referat de practică. I-a aplicat nu știu ce tratament nou, l-a și fotografiat să vadă profesorii ei ce bine s-a vindecat, așa că Fănuță e cineva.

Nu mai întrebai ce porție a primit lelea Maria de la fată și ce proces a fost în gospodărie din cauza lui Fănuță cel fost chelbos. Biata lelea Maria a zis că-l plătește cît nu face, numai să nu se mai atingă nimeni de cocoș și fata să plece înapoi la școală.

Vasile Dărăban povestește la tot satul cum a sărit drăcia de cocoș drept în circa viitoarei îngrijitoare și se laudă că am fost trei delegați la vînzare: noi doi și Fănuță.

Președintele a găsit că eleva are dreptate, deoarece și el știe că Fănuță e un „caz” și a doua zi a plecat la oraș să-l facă viitoarei îngrijitoare o vizită la școală. Căci după patîmă pe care o pune în tot ce face și după notele din catalog, fata asta n-o să ne dea gospodăria de rușine.

Fănuță a rămas să se plimbe țanșos prin curtea crescătoriei. Al naibil chelbos bănuie, parcă ar ști și el că e un caz!

Strada TOAMNEI

Schiță de MANOLE AUNEANU

În fiecare dimineață, când se ducea la fabrică, Mihaica ocolea strada Toamnei. Obiceiul acesta îl luase mai demult, nu mai mira pe nimeni. Era de altfel singura ei ciudățenie. Mihaica rămăsese o femeie vioaie, cu mersul sprinten și, la cei 38 de ani ai ei, arăta încă destul de tânără. Numai ochii o trădau, erau mari, negri și ascundeau undeva, în adincul lor, o tristețe nelămurită.

Strada Toamnei aducea oarecum cu albia unui riu de munte, casele mici, așezate în pantă, se îngrămădeau unele în altele încât aveai impresia că se prăvălesc la vale ca niște bolovani mișcați de furia apei. Chiar în colțul străzii se afla o clădire pustie în care copiii se jucau vara de-a v-a-și ascunselea. Fusese distrusă de bombardament, în timpul războiului.

Mihaica se ferea întotdeauna să treacă pe lângă clădirea aceasta. Altfel, strada Toamnei era liniștită și zgomotul surd, venit dinspre piața care se afla în apropiere, nu rispea amorteala în care era cufundată.

Într-o zi, clădirea din colț a fost demolată. Era dimineață și Mihaica se ducea ca de obicei la fabrică. Strada Toamnei fusese barată cu o capră de lemn pe care cineva scrisese la repezeală „trecearea oprită”. Cțiva muncitori de la șantierul de construcție se foliau în jurul clădirii, legaseră zidurile cu cabluri groase și un tractor „Stalinet” se smucea încercând să le dărîme. Zidurile se clătinau într-un fel de amenințare, dar nu cedau. Dincoace de capra de lemn se adunase lumea curioasă și de fiecare dată când tractorul gemea ca un mistret întărit, animați creștea. Un bărbat se urcă pe acoperișul casei vecine și prinse cablurile de mijlocul zidurilor. După aceea, strigă tractoristului: „Dă-i drumul!” Mașina smuci îndrjit, apoi se auzi vocea unuia de jos: „Andrei! Ferește-

te!...” Bărbatul sări cu abilitate de pe acoperiș și peste câteva secunde zidurile clădirii se năruiră. O bufnitură înfundată, puternică, și totul fu învăluit într-un nor gros de praf.

Mihaica retrăi anume clipe demult trecute și se făcu deodată palidă. Privirile i se împăienjeniră, dădu să se sprijine de un gard, dar nu mai avu putere să ajungă pînă acolo și căzu jos.

...Strada Toamnei se luminea. Soarele vesel de vară își juca razele printre pietrele de riu ale caldarimului și clădirea din colț arăta acum întreagă, cu cele două caturi, albă, spoită proaspăt cu var. Ea, Mihaica, stătea pe trotuarul celălalt, rezemată de stîlp, cu brațele încrucișate. Poalele rochiei subțiri de stambă îi fluturau, umflate de vînt. Se uita la Andrei, suîț pe acoperiș, cum repara hornul. Andrei era bărbatul ei, se cununaseră abia de patru luni și îi plăcea să-l privească așa cum lucrează preocupat, cu șapca dată peste frunte ca să se apere de soare. Jos, la parterul clădirii, era atelierul de croitorie unde lucra ea. Patronul spusese că era nevoie de cineva care să repare hornul casei și atunci îl adusesse pe bărbatu-său, care era zidar. Acum ieșise să-l vadă...

Poate că stătea de multă vreme acolo rezemată de stîlp fiindcă se simțea obosită (și pruncul începuse să-i bată în pîntece. Mihaica îl apăsa cu palma ca să se liniștească. „Ce-i, prostule, — zîmbi ea fericită — vrei să-l vezi și tu pe tătucu?” Pruncul parcă înțelise; se mișcă din nou. „Fii cuminte, ne vede...”.) Își aminti de prima lor întîlnire. Andrei i-a adus bomboane și a invitat-o la cinema. Apoi, își aminti de seara cînd au fost la bal și Andrei, la întoarcere, a prins-o de mîna și au fugit amîndoi ca nebunii pe stradă pînă ce a obosit și i-a căzuț în brațe...

Deodată a sunat alarma aeriană. Lucrătoarele au ieșit repede din atelier și au fugit gălăgioase în adăpostul de peste drum. Ea s-a speriat și l-a strigat pe Andrei, dar el i-a zîmbiț și a făcut nepăsător din mîna. „Lasă, nu-i nimic”. Mai departe nu știe cum a fost. Avioanele au răsărit ca din pămînt, zburau jos de tot, ea le-a văzut stîlcind în soare și și-a dus mîna la ochi, orbită. S-a auzit o explozie groznică, suflul bombei a aruncat-o într-un gard. Cînd s-a dezmeticit, clădirea din colțul străzii fumega... Andrei nu mai era pe acoperiș...

Mihaica a fost dusă acasă de niște vecine. Într-un târziu a deschis ochii și s-a uitat buimăcită la cei din jur. „Unde sînt? — a îngînat ea slab. — Andrei...” Bărbatul în salopetă se apropie de ea uimit și-i luă mîna în palmele sale.

— Liniștește-te, tovarășă — îi spuse el cu blîndețe.

Peste oțeva zile, cînd s-a dus din nou la fabrică, Mihaica văzu că pe strada Toamnei se deschisese șantierul de construcții. Acolo, în colț, unde fusese clădirea atinsă de bombardament, se săpa fundația unui nou bloc. Atunci, pentru prima oară, Mihaica n-a mai ocolit strada Toamnei...

...„Din vîrsta fericirii fără minte Icoane dragi mi-apar mereu-nainte: De lume răzlețită și sfioasă, În ramă de salcîmi zăresc o casă, Și-n casă, într-un colț întunecat Văd un copil de mama lui certat...”

Versurile acestea cu vădit caracter autobiografic, pline de duioșie și de nostalgia locului natal, au ieșit din pana unui fecior de oameni sărmani, de fel de prin părțile Măcinului, din satul Cerna. Numele acesta, pe care poetul avea să-l împrumute cu mîndrie, s-a înscris la loc de frunte în ierarhia poeziei romînești.

Născut acum 80 de ani, în septembrie 1881, Panaît Cerna a vădit un talent viguros chiar din timpul școlii, cînd citea cu nesăț pe clasicii literaturii noastre și universale, găsind în opera lor răspuns la multiplele probleme ce îi frămîntau sufletul rînit de nedreptățile săvîrșite de regimul burghezo-moșieresc. El însuși a cunoscut amarul unei vieți de lipsuri. Pe vremea studenției la București, de pildă, lucrînd nopți de-a rîndul în frig și flămînd, s-a îmbolnăvit de ftizie. Mizeria l-a pregătit un sfîrșit pretimpuriu și acestui poet de mare ta-

lent, despre ale cărui versuri de început Alexandru Vlahuță spusese: „Frumoase, frumoase în toată puterea cuvîntului. E sentiment, e formă, e tot ce trebuie. Ne-am bucurat, parcă am fi găsit o comoară”.

Panaît Cerna a urcat treptele măiestriei poetice și și-a făcut studiile superioare într-o vreme cînd în țara noastră creșteau contrazicerile de clasă și cînd influența ideilor înaintate ale proletarietului se răsfrîngea tot mai sporadic asupra intelectualilor cinstiți. Cerna

a avut un timp legături cu cercuri muncitorești. Un prieten al poetului relatează că în școală, Cerna „îmi vorbea de o carte nouă, de mișcarea socialistă, de Dreyfus, Zola, de profesori, conferințe”. În anul 1907, Cerna s-a alăturat scriitorilor care și-au pus pana în apărarea țărănilor răsculați și au înfiert moșierimea patronată de rege. „Zile de durere”, „Cîntec de noapte”, „Floarea Oltului”, „Poporul” etc., sînt cîteva dintre poemele cele mai reprezentative scrise de Cerna în jurul anului 1907. Iată cum este înfățișat în „Poporul” țărănul obișnuit:

„Cine-i cel ce se jelește că i-e masa-nlăcrămată? Că nu-i vită în ogradă, că nu-i pită în covată; Că, la cel ce hodinește, chinul n-are nici o plată, Că la sinul mamei pruncul e-o pelincă înghețată, Că la cer nu e nădejde, că la inimi nu-i crezare — Că din leagăn i se cîntă cîntecul de-nmormîntare?...”

Un portret asemănător ni-l oferă poezia „Către pace”:

„Noi sîntem închinății mîntuitoarei munci, Dar rodul trudei noastre se risipește-n vînt... O, zeel Cei puternici ne pun în jug de prunci, Și anii trec zadarnic, Căci nu-i a noastră casa pe care o zidim, Pămîntul, pentru care am plîns și suferim, Pe noi ne-ngroapă numai, iar pentru ei e darnic”.

Tabloul mizeriei și zbuciumului maselor populare din acea vreme devine cu atît mai dureros, cu cît poetul îi alătură, într-o antiteză de mare efect artistic, frumusețea și armonia naturii:

„...Mîndre-s plaiurile tale, fără mîndră între toate Și frumos se-ndoaie cerul peste văi și peste sate; Dar, oricît scîlcesc pe tine plaiuri, cer, întreaga fire, Tristă ești și neferice, căci la noi nu e iubire...”

Se știe, însă, cum se poate vedea chiar și din acest ultim vers, că Cerna nu avea o înțelegere clară, științific fundamentată, a frămîntărilor sociale și căilor de înlăturare a nedreptății. El nutrea ideea împăciuitoare că antagonismele sociale ar izvorî din lipsa de iubire și că omenirea se va izbăvi de suferință prin milă creștinească.

Multe dintre poeziile lui Cerna sînt pătrunse de elemente deprimante, tin-guitoare și neguroase. Limitele poetului se explică și prin aceea că el era tributatar filozofiei reacționare idealiste. Cerna fusese trimis de către Titu Maiorescu să-și desăvîrșască studiile la Berlin și Leipzig. Scopul urmărit de moșierul Ma-

iorescu, ideologul „artei pentru artă”, era ușor de înțeles. Așa cum încercase s-o facă și cu marele Eminescu, el voia să-l înhame pe Cerna la carul junimist al concepțiilor celor mai retrograde despre viață și artă.

Pe Panaît Cerna cel adevărat, în tot ce el are mai valoros și mai reprezentativ, ni-l recomandă însă dragostea lui pentru cei obidiți, disprețuiți și ura pentru cei „hrăpăreți”, care la 1907 au ucis 11.000 de țărani, credința într-o lume mai bună. Opera lui Panaît Cerna, poet înaintaș, care din păcate a murit la vîrsta de 32 de ani, constituie prin măiestria formei, conținutul bogat de idei și mesajul ei, o nestemată în tezaurul literaturii noastre.

Acum 50 de ani

Vulpea și ariciul sau cum făceau ciocoi „dreptate pentru țărani”

Printre multele nelegiuiri săvîrșite de guvernele burghezo-moșierești a fost și aceea de-acum 50 de ani de la Rucăr. Între obștea țărănilor din Rucăr și moșierul Baștea se pornise o judecată pentru posesiunea unor munți împăduși. Boierul, fără să aștepte hotărîrea judecătorească, intrase cu oamenii săi în pădure și începuse să taie bușteni, ca apoi să-i vîndă. Cum era și de așteptat, țărăni din Rucăr s-au opus. Atunci moșierul localnic Baștea s-a adresat marelui moșier din fruntea Ministerului de Interne, Al. Marghiloman. Acesta a trimis îndată 150 de jandarmi comandați de doi ofițeri „ca să astîmpere” pe țărani.

Căpitanul de jandarmi i-a somat pe cei 1.000 de săteni să se retragă. Aceștia, care-și păzeau averea rămasă din strămoși, au cerut într-un singur glas să se încheie mai întîi proces-verbal, care să arate că buștenii au fost ridicați fără să se aștepte hotărîrea judecătorească. O țeterul, pentru a deruta pe țărani, a făgăduit că li se va face pe voie, dar pînă una-alta a cerut să iasă din mulțime împuterniciții lor. Din mijlo-

cul oamenilor, care credeau cu naivitate în dreptatea legii ciocolești, au ieșit în față 30 de țărani care, imediat, au fost inconjurați de jandarmi, legați cot la cot și porniți spre cazarma grănicerilor. Apoi, jandarmii au dezlănțuit un atac mișelosc împotriva celorlalți țărani. Ziarul „România muncitoare” arăta că „jandarmii i-au lovit pe țărani cu furie de fiare, au culcat la pămînt cu lovituri de patură de arme pe numeroși țărani pe care apoi i-au zdrobit călcîndu-i în picioare. Nici femeile n-au fost cruțate”. În vremea aceasta cei 30 de țărani ridicăți din mijlocul mulțimii, erau torturați în cazarma grănicerilor. „Fiecare arestat — arăta ziarul — era dat pe mîna a doi jandarmi, care-i conduceau la corpul de gardă împreună cu o notă în care se arăta cîte lovituri să i se dea. Aici, doi jandarmi îl țineau de cap, doi de picioare, iar alți doi, cu frînghii ude trăgeau pe pielea goală pînă ce omul cădea în amorțire.

Nu mult după aceea, ministrul de Interne, Al. Marghiloman, autorul ordinului de schinguire a țărănilor moș-

neni, a primit o delegație a oamenilor torturați. Nici n-au apucat oamenii să-și spună necazurile, că boierul-ministru s-a și răstit la ei:

— Vedeți ce ați pățit? De ce nu v-ați astîmpărat?... Partidul muncitorilor a sărit în apărarea țărănilor. În toată țara au avut loc numeroase întruniri în care s-a protestat împotriva sălbăticiilor de la Rucăr. La intrunirea din București, Ioan C. Frimu, înflăcăratul conducător al muncitorilor, a dat citire telegramelor sătenilor din Rucăr, care-și îndreptau privirile spre muncitorimea de la orașe. La această întrunire a luat cuvîntul și țărănul Băjan, care a descris în cuvinte simple, dar pline de revoltă, cum au fost duși la cazarmă și cum au fost amenințați cu împușcarea dacă nu spun că se leapădă de moșie.

„Cînd au văzut că sîntem hotărîți să nu cedăm în fața nedreptății — a spus țărănul din Rucăr la adunarea muncitorilor din București — ne-au bătut pînă a țîșnit sîngele din noi... Cînd am venit la București, ne-am prezentat domnului

Marghiloman și i-am spus tot ce s-a petrecut... și i-am arătat dungile negre, late cît degetul. Domnul Marghiloman mi-a răspuns că bătaia nu se mai întoarce”.

Muncitorii Capitalei au răspuns cu indignare și proteste vehemente cînd au auzit cuvintele de batjocură ale ministrului reacționar de la Interne, boierul Marghiloman, relatate de țărănul de la Rucăr.

În cadrul acelei întruniri a luat cuvîntul și mult iubitul fiu al clasei muncitoare, revoluționarul Ștefan Gheorghiu, care a spus următoarea poveste:

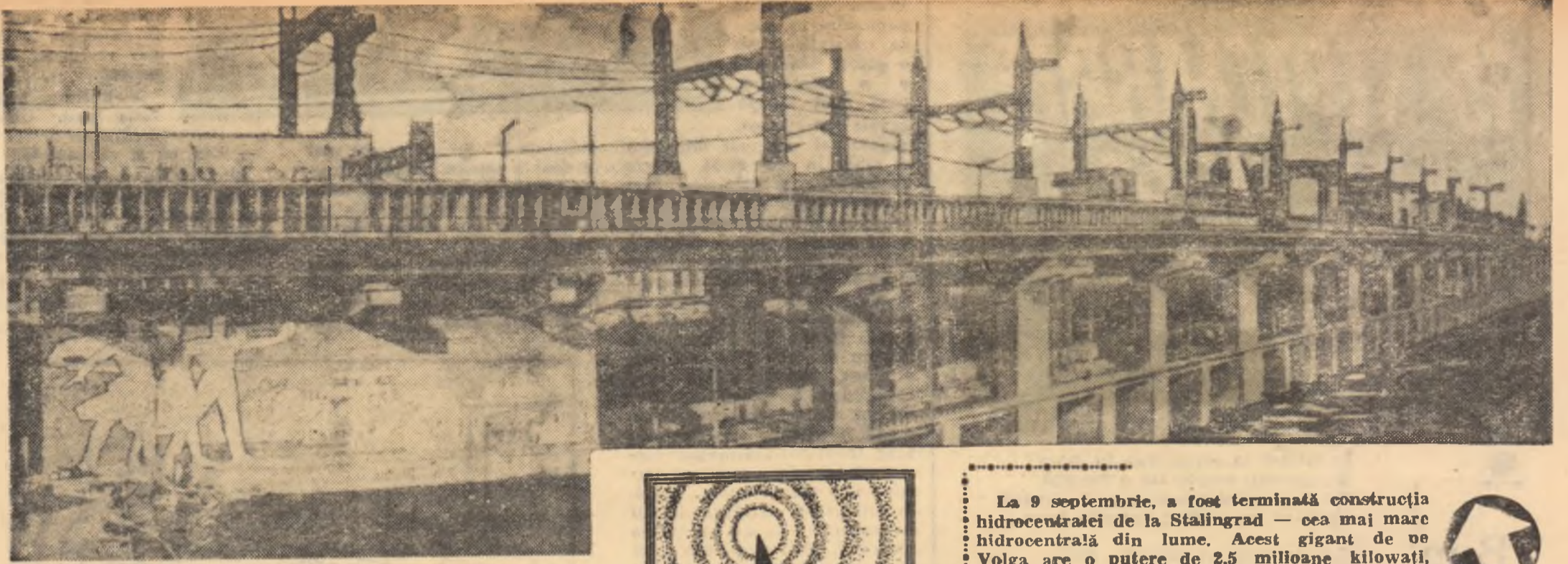
Un arici găsi odată un cerb ucis de vîntor și părăsit. Trecu pe acolo o vulpe și se oferă să facă dînsa împărțea-la. Vulpea făcu trei părți și spuse ariciului: asta e partea mea, asta e dreptul meu și astalaltă mi se cuvine mie. Ariciul o întrebă:

— Făcut-ai soro, parte dreaptă? — Nici partidul conservator nu face mai drept ca mine, îi replică vulpea.

Și Ștefan Gheorghiu trase concluzia că degeaba vor aștepta țărăni dreptate de la guvernele burgheze, fie ei conservatori sau liberali. Țărăni trebuie să se alature muncitorilor de la orașe. Muncitorimea trebuie să se organizeze puternic — spunea Ștefan Gheorghiu — să ducă cuvîntul de luminare în mijlocul țărănilor, să le arate că singura lor scăpare este să lupte alături de muncitori.

În fața revoltei care a cuprins masele muncitorești din România împotriva sălbăticiilor de la Rucăr, guvernul conservator a ordonat o anchetă, iar justiția burgheză de clasă, a găsit vinovați... patru jandarmi care n-au făcut decît să pună în aplicare ordinele maiorului Racoviță și ale căpitanului Pătrășescu, care, la rîndul lor, au primit ordin de la mai marele lor, ministrul de Interne, boierul Al. Marghiloman.

I. FELEA

Pentru rezolvarea problemelor litigioase prin tratative

O lume fără războaie! O lume fără arme! O lume în care toate țările, indiferent de sistemul lor social-politic, să coexiste în condiții de pace și să beneficieze de toate binefacerile păcii și ale securității — iată năzuința fierbinte a popoarelor lumii neliniștite de actuala încordare a situației internaționale. Opinia publică mondială cere cu tot mai multă insistență ca toate problemele litigioase să fie rezolvate pe calea tratativilor, să fie înlăturat pericolul dezlănțuirii unui nou război mondial.

Politica consecventă de pace a Uniunii Sovietice și a celorlalte state socialiste, propunerile constructive, realiste făcute de guvernul sovietic, slujesc întrutotul acestui ideal scump al omenirii, sint menite să asigure o pace trainică în întreaga lume. Sint cunoscute eforturile și propunerile făcute în decursul anilor de Uniunea Sovietică în scopul destinderii încordării internaționale, rezolvării pe cale pașnică, prin tratative, a tuturor problemelor litigioase.

Recentele declarații și cuvântări ale tovarășului N. S. Hrușciov dovedesc o dată mai mult consecvența cu care Uniunea Sovietică militează pentru cauza nobilă și sfântă a popoarelor — PACEA. Fiecare cuvânt, fiecare propunere cuprinsă în aceste declarații și cuvântări, exprimă grija permanentă a statului sovietic pentru asigurarea păcii și securității popoarelor. În cuvântarea rostită la 10 septembrie a.c. la mitingul consacrat punerii în funcțiune a hidrocentralei „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.”, N. S. Hrușciov a spus: „Trebuie folosite toate posibilitățile pentru rezolvarea problemelor litigioase dintre state pe calea tratativilor și pe calea unei rezolvări echitabile, care să consolideze pacea și să excludă dezlănțuirea unui război de către agresori nu numai în prezent, dar și în viitor.”

Uniunea Sovietică a propus întotdeauna tratative pașnice și a chemat guvernele puterilor occidentale să ia loc la masa tratativilor și să discute în mod sincer și constructiv ce trebuie făcut pentru ca pe ogorul lăsat moștenire de războiul trecut să nu incolțească semințele unor noi conflicte. Așa cum arată tovarășul N. S. Hrușciov, „dacă oamenii de stat occidentali ar fi dat ascultare glasului rațiunii, nu ar fi existat actuala încordare internațională deosebit de acută, nu ar fi existat psihoza războinică care domnește acum în Occident. Ar fi fost rezolvate de mult cele mai urgente probleme care provoacă această încordare, ar fi fost netezită calea spre colaborare între state.”

Problema cea mai arzătoare a epocii noastre este dezarmarea generală și totală. În răspunsul lui N. S. Hrușciov la declarația comună Kennedy — Macmillan este expusă cu o deosebită claritate poziția guvernului sovietic privind rezolvarea acestei importante probleme. N. S. Hrușciov cheamă guvernele S.U.A. și Marii Britanii să procedeze în comun la rezolvarea problemei principale a timpurilor noastre și anume a problemei dezarmării generale și totale. Referindu-se la poziția guvernelor S.U.A. și Marii Britanii de a împiedica realizarea unui acord privind dezarmarea generală și totală, N. S. Hrușciov arată că propunerea occidentală de încetare a unui singur gen de experiențe — cele din atmosferă — ar constitui o înșelare a popoarelor. Pentru a risipi norii amenințători ai războiului și pentru a normaliza relațiile dintre state, subliniază N. S. Hrușciov în răspunsul la declarația comună Kennedy — Macmillan, trebuie să se rezolve cea mai importantă problemă a zilelor noastre, problema dezarmării generale și totale. Încetarea pentru totdeauna și pretutindeni a experiențelor nucleare nu poate fi concepută acum altfel decât pe baza unei dezarmări generale și totale.

Problema încheierii Tratatului de pace cu Germania este o altă problemă care se impune a fi rezolvată de urgență pe calea tratativilor. Uniunea Sovietică, Republica Democrată Germană, numeroase alte state desfășoară de mulți ani lupta împotriva spiritului revanșard și militarist din Germania occidentală, pentru normalizarea situației în Berlinul occidental, pentru încheierea Tratatului de pace cu Germania. Problema Tratatului de pace cu Germania — a spus N. S. Hrușciov în recenta sa cuvântare rostită cu prilejul punerii în funcțiune a hidrocentralei de la Stalingrad — nu a apărut azi sau ieri. N. S. Hrușciov a amintit că guvernul sovietic a prezentat propuneri în problema reglementării pașnice cit mai urgente cu Germania și în anul 1952, și în anul 1954, și în anul 1958, și în anul 1959. Ingrorător este faptul că, drept răspuns la invitația de a se lua o hotărâre cu privire la rezolvarea pașnică a problemei germane și la normalizarea, pe această bază, a situației din Berlinul occidental, guvernele puterilor occidentale au pornit o întreagă avalanșă de măsuri militare.

Uniunea Sovietică salută pe cei care adoptă pozițiile coexistenței pașnice și ale rezolvării problemelor litigioase prin mijloace pașnice, pe calea tratativilor, iar nu pe calea armelor. „Sintem convinși — a spus N. S. Hrușciov în răspunsurile la întrebările unui ziarist american — că va învinge rațiunea, că nu va fi război și că vom coexista”.

P E S C U R T

● La 12 septembrie au avut loc la Kremlin tratativele sovieto-cubane. În timpul tratativilor care au decurs într-o atmosferă de prietenie frățească și deplină înțelegere reciprocă, au fost discutate multe probleme interesând ambele țări.

● Revista „Newsweek” relatează că Franța proiectează noi experiențe cu arma nucleară. „Franța, — scrie revista — proiectează să efectueze în Sahara alte trei experiențe: două sub pământ și una în atmosferă”.

● Postul de radio „Vocă Laosului” relatează că la 6

La 9 septembrie, a fost terminată construcția hidrocentralei de la Stalingrad — cea mai mare hidrocentrală din lume. Acest gigant de pe Volga are o putere de 2,5 milioane kilowați, adică de 3 ori mai mare decât Dneproghes și de 2 ori decât Grand Coulee considerată cea mai puternică hidrocentrală a S.U.A. Barajul hidrocentral „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.” a creat un lac de acumulare de 33,5 miliarde m.c., având o suprafață de 3.470 km.p. și o lungime de 600 kilometri. Marea Stalingradului va permite irigarea și alimentarea cu apă a milioane de hectare de pământuri fertile de pe cursul inferior al Volgăi și din depresiunea pericaspică.

Hidrocentrala de la Stalingrad are indici tehnico-economici superiori în ce privește consumul specific de beton și beton armat la un kilowatt de energie față de marile hidrocentrale din S.U.A.

Pe malul stâng al Mării Stalingradului, paralel cu hidrocentrala, constructorii au înălțat noul oraș Voljski care se transformă pe zi ce trece într-un puternic centru industrial.

Inaugurarea nodului energetic de la Stalingrad constituie o sărbătoare pentru harnicii săi constructori, pentru oamicii muncii de pe cuprinsul întregii țări sovietice care, în preajma celui de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, au terminat cu un an mai devreme construcția gigantului de pe Volga.

„Construirea acestui nod hidraulic — a spus N. S. Hrușciov în cuvântarea sa rostită la mitingul consacrat punerii în funcțiune a hidrocentralei de la Stalingrad — este într-adevăr o pagină minunată în cronica eroică a construirii comunismului, un dar de muncă destoinic al oamenilor sovietici făcut Congresului al XXII-lea al partidului”.

septembrie clica Fumj Nosavan-Bonn Oam sprijinită de S.U.A., a parasutat aproximativ 200 de rebeli într-o regiune situată la 20 km. de Sala Fukun.

● Agenția Reuter relatează că parlamentul congolez a adoptat la sfârșitul săptămânii trecute, în cadrul unei sesiuni închise, o rezoluție cerând luarea unor măsuri energice împotriva marionetelor colonialiste din Katanga. Rezoluția cere arestare lui Chombe, dizolvarea „parlamentului” katanghez, dezarmarea jandarmeriei lui Chombe și trimiterea unor trupe congoleze în provincia Katanga.

● Lupte crâncene între detașamente de patrioți și trupele colonialiste au loc în Rhodesia de Nord. În regiunile muntoase ale țării, patrioții africani atacă clădirile și căile de comunicație ale colonialiștilor.

● Bertrand Russel, cunoscutul filozof englez și militant pentru dezarmare, a fost condamnat de către tribunalul din Bow Street la 7 zile închisoare pentru faptul că a refuzat să anuleze o manifestație a mișcării pentru dezarmarea nucleară prevăzută să aibă loc în fața parlamentului englez. Împreună cu Russel au fost condamnați alți 36 de partizani ai păcii.

Din SAPTE ÎN SAPTE zile

Intr-un discurs ținut recent, primul ministru al Franței, Debré, s-a plins de slaba situație a economiei franceze. (Ziarele)

În Anglia, la bazele de instrucție puse la dispoziție de guvernul britanic, sosește noi unități de tancuri ale armatei vest-germane. (Ziarele)

La Sissonne, în Franța, a sosit un nou batalion al Bundeswehrului vest-german, pentru instrucție. (Ziarele)

COCOȘUL GALIC: — Cum să nu slăbesc, dacă mă hrănesc cu astfel de boabe?

— Dresură.

— Leit taică su! (Desene de V. VASILIU)

15 SEPTEMBRIE

1961

**Bun
rămas,
vacanță
dragă!**

În tabără la munte sau la mare
De amintiri umplurăm o desagă.
Ce bine-am petrecut o vară-ntr-oagă,
Ce mică ne-a părut vacanța mare!

Am drumețit pe plajurile țării
Și noi puieți plantarăm pe colnice;
Am strâns din cimpuri fără hatură spice
Și-am stat la foc în faptul inserării.

Am strâns insecte, plante și colecții
De pietre și metale felurite;
În lumea lor cu sensuri tănuite
Noi vom pătrunde însetați la lecții.

Vacanței dragi noi bun rămas i-am spus.
Ne cheamă clopoșelul la intrare
În noul an de muncă roditoare
Cu note numai... de la opt în sus!

P. TELEMAN

Fierbea toată de
ciudă. De atâtea
săptămâni tot cău-
ta trăistuța și nu
o găsea. Uite, mai
e o săptămână
până când începe
școala și Ionuț,
nepotul ei cel mai mic, n-o
să aibă în ce să-și poarte
abecedarul și caietele. Mai
mare rușinea! Unde o fi trăis-
tuța? De atâtea zile o caută și
nu o găsește; se străduiește
să-și amintească unde a pus-o
și nu-și poate aduna gândurile.
Și cite amintiri nu o leagă de
trăistuța asta. Cu ea a fost la
școală fratele ei Mitru. Ce
mindru era el când mergea
prin sat, îndreptându-se spre
clădirea cu acoperișul povirnit
de ani, unde în fiecare dimi-
neață îi aștepta pe copii în
prag învățătorul Ponoară. Nu-
mai că Mitru n-a putut să ter-
mine nici măcar prima clasă.
În primăvară, părinții, biruții
de nevoi, l-au dat la curtea
boierului, să scape de o gură
la masă. Trăistuța a purtat-o
apoi, după ani, Melinte.

Acum se ridicase la vîrsta de
școală Ionuț. „Biuță, cum o să
fie la școală?” o întrebă el
de multe ori. „Cum să fie,
dragul bunicii. În fiecare dimi-
neață pui cărțile în trăistuță și
te duci la clădirea cea mindră
de pe șosea. Acolo te așteaptă
tovarășul învățător. Scoți căr-
țile din trăistuță și... faci ce
spune el”. „Și fără trăistuță nu
se poate?” „Cum, drăguțul de
de tine, cum să se poată fără

TRĂISTUȚA

— Ionuț, hai cu
mine și cu măcă-
ta că avem de fă-
cut un drum îm-
preună.

— Bucuros, tată.
Gata sint. Unde
mergem?

— Las' că ai să vezi tu.

„Nici că se putea potrivea-
lă mai bună”, gîndi Biuța. Și
cum plecară, se așeză cu în-
verșunare să termine trăistuța.
Cînd fu gata, o puse pe scaunul
lui Ionuț, iar ea se așeză
pe laviță și așteptă întoarcerea
nepoțelului. Tare îi mai sălta

trăistuță?” Și uite, acum mai
e doar o săptămînă pînă înce-
pe școala și ea n-a găsit trăis-
tuța. Dar ce-o fi asta? Ce s-o
fi mișcînd sub scoarța de pe
laviță?

— Măi Motănel, aici ți-ai
găsit de joacă? Și ia te uită
în ce-și agață el ghieruțele.
Jap, jap, două palme pe spi-

narea animalului și trăistuța —
ce mai rămăsese din ea — se
afila în minile Biuței. Of, ce
rău mai arată, dar nu-i nimic,
Ionuț o să aibă trăistuța cînd
va începe școala.

Și, de atunci, Biuța tot căuta
să rămînă singură acasă. Cum
nu mai era nimeni s-o vadă,
scotea de sub perna patului
trăistuța și începea să țese —
cu mîgală și pricepere cum
numai ea știa — toate rupu-
rile făcute de vreme și de joa-
ca lui Motănel.

Venise și ultima zi înainte
de începerea școlii, dar Biuța
încă nu terminase de reparat
trăistuța. Parcă era un făcut:
nici unul din ai casei nu arăta
că ar avea de gînd să plece.
Abia mai pe seară, numai ce
aude pe Melinte că-l strigă pe
Ionuț:

înima la gîndul că Ionuț va
avea trăistuța a doua zi la
școală.

Deodată auzi voci vesele în
curte. Se sculă și se îndreptă
repede spre ușă. Ionuț intră
vijelie, strigînd:

— Biuță, Biuță, uite ce mi-a
luat tata de la cooperativă... O
trăistuță... Și e de vinilin, Biu-
ță.

Biuța rămase o clipă descum-
pănită. Își aruncă privirea spre
trăistuța de pe scaun și apoi
la cea din mîna lui Ionuț. Și i
se păru că a cuprins deodată
cu ochii două lumi. Apoi luă
ghiozdanul din mîna lui Ionuț,
îl potrivi pe umeri și sărutîndu-
l pe frunte îi spuse:

— Așa-i, dragul bunicii, fără
trăistuță nu se poate.

AL. N. TIȘESCU

Unchiul TOMA

A sosit și vremea cinei, iar
Toma Tușui încă mai șade
pe banca de sub dud, ase-
menea cuiva care a uitat să
coboare din tren. Poartă pe
față semnele unei adînci ne-
dumeriri, de parcă ar fi a-
flat că unul și cu unul nu
mai fac doi, ci douăzeci.
Acum, între noi fie vorba,
este el, badea Tomiță, și pu-
țin necăjit, dar n-o spune. De
altfel cui i-ar spune-o? E
văduv de mult și cam insin-
gurat. Doar cu vecinul Nico-
lae mai schimbă cînd și cînd
cîte o vorbă, dar acum și a-
cesta e plecat la oraș.

Alături de el un coș de
nuele și-n coș, acoperite pe
jumătate cu o plîză vîrgată,
două rațe.

— Nu mai măcăiți gălăgioa-
selor? Azi dimineață, m-ați
făcut de ocară cu măcăitul
vostru afurisit. Da. De ocară
oamenilor.

Bletele păsări, legate fe-
deleș de picioare, ascultau
sudămele privind resemnate
în sus, la stăpîn. Nu prea în-
țelegeau ele de ce sînt țînute
de atîta vreme în coș. Da' ce,
asta contează?... Știau doar
atît că azi dimineață au fost
prinse, legate, și zdup cu ele
în coș. Mai mișcă dacă poți.
„Hal atunci să întrebăm —
și-or fi zis ele. — Unde ne tot
poartă stăpînul acoperite cu
plîza?” — și-au tot întrebat.
Cum? Așa cum întrebă rațe.

De cum s-a sculat în dimi-
neața aceea, Toma a început
pregătirile. Mai întîi și-a luat
hainele cele bune, a băgat
cîteva sute de lei în portofel,
a prins rațele cu pricina
și hal către școală. Miine-
poimîine începe anul școlar,
așa că trebuie înscrieri,
taxe... El nu are copii, deși
tare mult i-ar fi dorit. Are în
schimb doi nepoți, copiii so-
ră-si: Răducu, de 8 ani și
Vlad de 10. De ei și nu de
alții trebuia el să se îngri-
jească cu școala. Părinții co-
piilor erau la Herculane. I-au
scris de acolo că vin abia
trei zile după începerea șco-
lilor. „Nene Toma — scria pe
cartea poștală — acum dum-
neata ești părintele lor. Ai
grijă cu școala” — nici un
cuvînt mai mult. De altfel
nici nu era nevoie.

Unchiul Toma, cum îi spun
copiii, e om de nădejde.
Sare el la nevoile altora, dar
mîite la ale alor săi. În sfîrșit,
gătît frumos, cu coșul de nu-

lele în mîină și cu bani des-
tui la buzunar, așa „ca să
fie”, Toma Tușui intră min-
dru în cancelaria școlii.

— Nu-i nevoie de înscriere
— aude el cu mirare. Nu știa
omul cum e cu învățămîntul
în zilele noastre. De cînd a
terminat el cele patru clase,
trecuseră 40 de ani, dacă nu
mai mult. — Pînă în clasa a
8-a copiii sînt reinscriși de
noi, așa că...

Așa că, Toma băiete, te-ai
ostenit de pomăni. Broboane
mici de sudoare începură să
i se prelingă de la temple
cître bărbie. În cancelarie, a-

se distribuie gratuit copiilor
din cursul elementar.

Abia atunci și-a amintit Toma
că auzise el ceva în legătură
cu cărțile de școală, dar nu
prea țînuse seamă. Nu avea
copii, și nu l-a interesat. Vor-
ba e, ce te faci acum? Ce-o
să creadă lumea? Că ești
picat din pădure. În coșul
rațelor începuse un adevărat
concert, care nu mai înceta,
deși cîntărețele erau scutu-
rate zdrăvăm în sus și în jos
în semn de tăcere.

Asurzit de măcăieli, Toma
a aflat cine sînt învățătorii
copiilor. Are în fața sa o

glomeratie. Cald. Au multe
treburi oamenii cu școala.
„Mac! Mac!” — începură ra-
țele.

— Dar taxa? Dar taxa cui
l-o plătesc și cit? — Toma
scoase banii la vedere, deși
măcăitul rațelor îi cam sifo-
nase elanul.

— Nu-i nevoie, bade. Taxele
școlare în țara noastră sînt
desființate. Mă miră că dum-
neata nu ai aflat încă de
acest lucru pe care-l știe
toată lumea.

— Phii! cum am uitat —
făcu omul, bălîndu-se cu
palma peste frunte.

Pentru a întregi parcă cele
spuse de el, cumetrele din
coș se porniră din nou și mai
sonor: „Mac! Mac! Mac!”
Toma schimba fețe-fețe.

— Atunci — spuse el ceva
mai domol — vă rog să-mi
dați lista de cărți pentru clasa
a doua și a patra, că tot plec
eu azi la oraș.

De ce s-or uita oamenii
zimbînd la el? Aha, rid de
măcăiala rațelor. Nu-i nimic,
scapă el curînd de gălăgia
lor. Le dă celor doi învăță-
tori ai copiilor și gata. Doar
pentru asta le-a adus. Nu
poți să mergi la învățător cu
mîna goală.

— Cum să vă explic? —
începu directorul școlii. —
Cărțile copiilor nu costă bani.
Începînd de acum un an, ele

tinără brunetă, cu părul ne-
gru și inelat. Nici nu vrea să
audă de cadou. Noroc că dis-
cuția a avut loc pe sală,
fără mariori. A insistat omul
și cu cel de al doilea învă-
țător. A vrut să-i lase coșul
cu totul. În zadar însă. Ba a
mai și fost mustrat zdrăvîn
pentru încercarea lui.

Oi, și alde cumnatul ăsta,
tocmai acum și-a găsit să
plece la băi. Acum cînd în-
cep copiii școala. Pe drum
îaca și tovarășul Axente, pre-
ședintele gospodăriei.

— Încotro cu rațele astea,
măi frate Toma?

— Rațele? Aaa! De rațe e
vorba? Le duc la coopera-
tivă. Vreau să iau niște ca-
iete și creioane pentru băie-
ții soră-mi și n-am mărunțis.

— Nu-i nevoie frate. Tu nu
știi hotărîrea de aseară?
Adică n-ai de unde să știi.
Ai fost plecat la stîină. Gos-
podăria noastră a alocat un
fond din care să se cumpere
rechizite pentru toți copiii
colectiviștilor.

Vremea cinei a trecut de
mult, iar Toma continuă să
stea pe banca de sub dud.

Gîndurile ce i se învîrteau
vălmășag în cap au prins
încet, încet, să se așeze cumi-
nți la locul lor. Așa da, mai
zic și eu. Să tot ai copii la
școală.

N. CREANGĂ

DIN CARTEA DE ARITMETICĂ

PROBLEME

I. A are un copil în cla-
sa a IV-a. B are unul în
clasa a III-a și altul în cla-
sa a IV-a. Cu cîți bani va
da mai mult B decît A,
știind că fiecărui elev îi e
necesar cîte un manual de
limba romînă și cîte unul
de aritmetică și că fiecare
manual costă în mod egal?

II. Dacă partea din acoperi-
șul școlii elementare de
4 ani din comuna Drăghi-
ceni-Caracal, care trebuie
reparată de urgență, are
forma unui dreptunghi cu
laturile de 4 și respectiv
10 metri, cîte fol de tablă
s-au procurat, știind că fie-
care foaie are latura de
1 m.?

III. Dacă pe întreg raionul
T. Severin numărul elevilor
posesori de librete C.E.C.
s-a ridicat de la 380 (cîți

erau în 1960), la 730, știind
că de fiecare libret sint de-
puși cel puțin 25 lei, care
este totalul sumei minime
depusă de elevi?

IV. Cum se calculează
cantitatea de grîu obținută
de pe ogoarele gospodăriei
agricole de stat din comu-
na Șopot?

REZULTATELE

I. Nici A nici B nu dau
nici un ban, deoarece ma-
nualele sînt gratuite.

II. Nu s-a procurat nici
o foaie de tablă. (Pentru
nerezolvarea acestei pro-
bleme, nota proastă trebuie
s-o primească Ion Tudorin,
directorul școlii).

III. 730 x 25 (numai dacă
nu ținem seama de marel
număr de elevi ce econo-
mesc bani pe timbre
C.E.C. și pe fol de economii
școlare).

IV. Înmulțind numărul de
hectare cu producția medie
la hectar și adăugînd cele
1.405 kg grîu, realizate din
spicele strînse de pe cîmp
de pionierii din tabăra lo-
cală.

V. PANĂ

În preajma deschiderii
școlilor, în S.U.A. rasiștii
americani se dedau la
acte huliganice împotri-
va copiilor de culoare.

(Ziarele)

K.K.K.: — Pofțiți să vă
predau lecții!

(Desen de V. VASILIU)